

پیرە میژد

Kurd Arshiv

دوازه سوارهی مەریوان

هه‌ولنامه‌ی کتێب

داستانیکی میژو دین کورده

دوانزه سوارهی مہریسوان

پیرہ میورد

داستانیکی میژوی کوردہ

چاپی پہلے ۱۹۳۵

چاپی دووہم ۱۹۵۹

چاپی سنیہم ۱۹۸۳

لہسار نمارکی (کاکھی فلاح) چاپ کراوہ تہوہ

دوانزه سوارهى مهرىوان

منال بووم مهرچهند به یتى دوانزه سواره یان بؤ
ته کردم به و مندالیه خـم به پـه الـه و انیک ده زانی
که داراغا ته یگرت : کور کـل فیدای هـله ته
شیرافه تان بم ، پژویکه و نه سر : پرووی خاکه که تان
سپی کـن . منیش به خـه یال لـنکم ته دایسه ،
تیجکار که ته یان خـویتندوه :

جوامیر ناغای ره لگینه

پلنگی چنگک به خوینه

من ته وه ندی تر شه فیدای ته بووم ، نجا زور ناراته
خواز بووم ، که بـم هـلکه وی تهـم دوانزه سواره
بنووسمه وه ، به لام هیچ به لکه و بناغه به کم دست
ته کهوت ، منیش راست و په وان باو کم چون
له باپیری بیستووه و منیش چون له باو کم بیستووه
وانووسیمه وه ، وه ته مهش راستیه که به تی ...

نؤف شاعره کانی پنشین 11

پیره میورد

دونهری مه لیم به گنه دیوانی
(شاه غازی) دا

شار قه لاجوالاننه ، نه جمه د پاشای که مه شه پوره به
د شاه غازی نه مه دی له شکر شکن ، جو کمرانه
د دور دهوری شه و قه لغانه ، سوارهی به به به پراستی
مهردی مه به نه تواران له که نار چامی قه لاجوالان
دیوان دم تیرنو پیاوم قروا و نو که رو ناغاله پرو
چه که به رهق کومهل کومهل له و کوئی شاه داده نیشن
تی نه فکرن واپیاویکی به شکو هوسیمسا ،
ریشینکی نه نیک و سپی ، پر خمار یکی نه سمه
به پندار دتی و لوزه نه رینکی که له که تی چوارشانه
له پشته به و نازه خدای داوه ، چاوی وه که نه ستیره ی
سه و به ل نه دره و شیت به و که ده نه نه داوینتی دیوان
به شه ریمه و نه پارسن پادشا له کری به و مه لیم به کی

مامی ئه کوئی به ؟ که نه محمد پاشای پنی ایشان نه ده ن
له دووره وه کر نوشیکی به نده کی نه کیشنی ، نه وس
نه محمد به کک نه پرسنی نه وه کنی به ؟

خوی دینه زوبان ، نه ای : شام من مهلا
مه دزه نه وغانیم ، نه مهش به نده زاده
نه کره مه سه و دای دا و دری چه نکج دینی له که له دایه ،
له کاپورل و زابوله وه ناویانکی زه پرو زه نکي
سه لیم به کی بیستوره به اننی به دلی خوی داوه
نه کهر سه لیم به کک بتوانن شیره که می هه لصوره یینی و
دایه شینی و نا نو که ری سه لیم به کک نه کات .

نه محمد پاشا که سه رنج نه دا تم کوره
نه ره دیوینکه ، شیره که ش نیوه مه شا = ییکه ،
نه لچ په تا به خورا نا بزاقن سه ایم به کی مامم له کوئی به :
بانکی بکن بلین میوانی هاتوو .

ئینجا نه محمد پاشا روو نه کاته مهلا هه دزه و
زوری لی نه کا نه لی دانیسه ، نه ویش به زور

به چو کا دزو دانه نیشن ، به لام نه کره م به پتیره
راده وه ستی . پاش نه ختی سه ایم به گک دیت ،
پاشا پنی نه لئ : سیوانت هاتووه ، نه ویش دهستی
مهلا همزه مچ نه کا و ده ست نه کانه ملی
نه کره م . له م کانه دا له شیره که می نه کره م ورد
نه بیته وه زور جوانی دته پیش چاو ، ده ستور
نه شوازی که به پری به کات له کالانی
دهر نه کیشن به م شان و بهو شانا هلی نه سو پیتی ،
له پاشا هلی نه دا به ناسمانا .

نینجا که نه حمه د پاشا بهنی که نهو شیرهی
دلاوه رینکی نهو غانی پیتوی ده اازی و نهی و ت
کهس ناتوانی شیرهی من راوه شینن ، سه لیم
به کک هر له خزی به وه له ته دی به لک پش او وه کک
فر فر ز که یاری پن کرد ، که نه حمه د پاشا نه بهی
دی به کک گرل که شایه وه ، وه نه کره میش زور
به خوش و دل خزشی به وه که تورشی ناغای خزی

هاتروه ، دستى سه‌ايم به‌كى ماچ كردو سه‌ايم
به‌كيش پرووى كرده پاشاو ووتى :
— نه‌مانه تيمر هيوانى منن ، به‌لكرو نه‌كريم ،
ده‌سته برابى منه ، نه‌يانبه مدلاى خوم ا
— پاشا وقر : زور باشه •

پاش نه‌م هه‌يتو هووتو ، كوئىخاى هه‌كراواو كوئىخاى
خورمال كه كوله‌نه‌ره ، دادمان نه‌ زورى
به‌راز كرد كه هه‌چبان بو نه‌هه‌شتوونه‌ره كفت و
كاليان نه‌ماوو هه‌موو ساليك پاشا خووّه كه بو
راوتبه شريفى هيتاو هه‌زاروور پاره به‌رازي كردو •
به‌وه به‌رازمان نه‌ كزل كووتو ، به‌لام نه‌مسال
كه قه‌شريفى قه‌هاتوه به‌راز نه‌مانخون ، پاشايش
قه‌رموى كرا شير وه‌شینه‌كان ؟ هونه‌نه‌مه نى به
له‌به‌ر ده‌مي تيمه‌دا شير هه‌سورپتن ، هونه‌ر نه‌وه به
نه‌و شيره بسو پاريزكارى ديه‌اته‌كان
به‌شينرى سه‌ايم به‌گه‌ ده‌س به‌جى تينگه‌يشت

که او شاه که لاله ویتی . وتی : توانج پیشه‌ی
پادشاهان نی به و آه به راز ترسانش پیشه‌ی کینه
نی به

سه‌لیم به کک پروو نه کاته و بخاو نه لئی :
ناماده به تو له ییش ووه پروو . سبه‌ی نپواره خسوا
یار بن لای تو هیوانین . بهو تو دیه ووه له دیوان
هله ده ستن و نه چیتته مالی خزی و نه کوه میش
به دوایه ووه ، خزیان دوو کس و نه نیرن جوامیر
ئاغای رنکینه ئاغال ئاغای سیوه یلی و زهینه ل
به کی مه سره فرود محمود به کی قه‌دی می باشچا
ووش و داراغای میره دئی و نهرامورزی زهنگنه و
سوار ئاغای بلباس و مه‌مه نه ئاغای میرا و ددلی و
شاپور ئاغای به ختپاری و زولال ئاغای مهرکین و
میران به کی و له د به کی چه‌له بی قه‌دی می هم‌مه و نه
که چه‌له بی هوو کی شهر بنی به ناو ووه ناو فرا بسو
نه‌مانه هم‌موری کز نه کاته ووه هم‌مو نه بنه دولزه
سوار و پنیان نه لئی : به یانی زوو به نینکی سوار

این لیزه و له دۆلی که لاله و به سه ر قوی
 سو بجان تاغدا له بنه ی سه یه صادق و پاری
 دایه ستین نه و سه ر چاوی قوماشه نیچگار به رازی
 زوره ، له و پوه ده ستین نه که یین ، به سه ر ته پوه کمال و
 هوشیارا نه یان ره وینین بۆ خوار به کورتاوا له سه ر
 نه مه هه مر و بریار نه دن و هه ر که سه روو ده کاته
 مالی خوی وائی ده نوو •

- ۲ -

پاره به رازی دوازه به سواره له شاره زور

به یانی پیتش به انک نه کره م که له سه دیوه - انی
 سه لیم به کدا فرستبو ، نه و شه و له خزشی نه وه ی
 که له ته ک سه لیم به کدا ده چن بۆ پاره به راز خوی
 لن نه که و ته بو -

دینه ده نوو بۆ نه وه ی بزانی شه و چ وه خته ،
 نه هینتی وا کۆو تر از بو له سه ر کردی دار کۆیزه
 که وه کونمان کیشاره و مه لایش خوی ئی ناماده
 کردوه سه لا هکا •

نه کریم دین دهر کا بکا توه که بچن بؤ مزگوت
 سه لیم به کک خه بهری نه بینه و نه پرسن شه و
 کئی بوو دهر کای کرده و ؟ نه ان : مبانه که بوو
 غیر سه لیم به کک نانوینه و دینه دهرن بسانکی
 مه یتهر نه کا نه ان : شه سپه کهی خزمم بؤ زین بکه ن و
 ریشانیس که زور رحمنه بؤ نه کره سی ناماده بکه ن
 نه و کوو زور سواری نه ~~سوار~~ بچن با سواری
 ریشان بچن و هوق : نه و پیاوه پیرهش مه تـ ا
 من دیمه و خزمهت و چاودیریه کی باشی بکه ن .
 سه لیم به کک نه چن دهر نوینر نه شوا ، ناله نوینر
 ده بنه و . نه کره میش دینه و ، ده سواره کهی کهش
 به سواری له بهر دهر کا نه و ستن . مه موو سواری
 خوی لن نه هیتن و سوار نه ب .
 سه لیم به کک بهر لایه که ا چوو بچن ته پلی تایبه تی
 خزی بووه ، به لام نه و روزه ده ان ته پل لن مه دن
 قا له شار ده چینه دهر نه و ک پاشا ناکای لن بسن
 که وا نه پوین .

همه و نه سه و خوزه که و نه پیکه و له برد
 نه په پینه و ورو نه که نه قیماسه . دمه دمه
 چیه نه نکاو له سه سه ده که می سه راو سه و که
 قاره لیه که نه کن و به پتی نه که ون و له سه چاره می
 قوماش را دمه و ستین . جو امیر نه غا ره من سه اران
 دادمه زینتی و زولال ناغاش به ده نکیتیکی زولال
 مونا جاتیکی ده خویتن و پرو ده کانه همیشه چولمه که
 له پیشدا له بهر دمه دارا غادا و په و سره قیام کرد ،
 په کانه همه و به له سه بوون ، دارا غا په غه دداره که می
 ناو داری به و هله تنی برد غه دداری که یانده
 بر پری پستی ، له پشته و به کانه به کی تر په لاماری
 دا جو امیر ناغا چاری لن یور رمپکی زمرکست
 کرد ، رم چه تیه پشته به کانه و به کانه برای
 نه کردی رم به پشته به سه لری به ره . پنج
 به راز به به کانه و مالوس و چوخه و بازه له سه
 به ره ژیر ملهان نا بقو قورناس .

باز گه شستی نه چه د پاشا له ره و

خه بهر که یشته نه چه د پاشا که وانه شکرې
انیران که ییبه مهر یوان دیوانیان کرت، و تیان
که سمان لانی به وه له شکرمان هلاوه به سا ره وې
هؤ بکه یین هؤ که لاله ، که له شکر کؤ به ووه ووه
نه ده یین به سه یانا له سه و له و بر یاره خزیان
گود که نه ووه هؤ ره و .

نه و به یاقی به نه سپ هؤ شازین نه کن ،
که بر ژن ره وې هؤ بکه کن . مه یته و نه سپ له
ته و بله دینینه دهر ووه ، نه سپ دوست نه کا
به چه پؤ کان و نه ره نه و . مه یته و قینی مه لده ستن
له بهر - هؤ به ووه ده لئ شیره شیرې چیته واده زانی
هؤ مه یدان داری سوارت ده یین ؟ نه م خه لکانه
را ده کن ، نه ووه مه نه چه د پاشا با نه م توانجه ی نه دا
به کوی دا ، بالکک نه کا مه یته و ا نه سپ یینه ره و
نی به . پین نه ییته ناز نه نکی رو ووه کاته سووپا و
به ده نکی بهرز نه لئ اهر دن مردنه لشکک بز او تن

چى به ؟ تا تهم سهره سهرين پشت نساكاته
 دشمن . . . ، ياعهلى دهى سواربن سهرىوانه
 رۆزى مهيدانه . ناعرهتهى دلاوهرار ، ناوزهنگى
 لى نهدا وروو نهكانه ، ناسكه دريژى قه يماسه .
 نه بينق وا دهسته سوارينك ديارن ، سوار له پيشه وه
 زوئ و كـلاو زوئ و دهـست و قۇچاغ و چـسوار
 ناويته يان نه دره شيته وه

مامه ندمير او دهلي و سوار ناغاي بلباسى له پيشه وه
 لاوكى شهري قاينخانى ده لين و سهليم به ك شبرى
 حمايل كردوو ، دهستى چـسپى به جله وه وه
 دهستى راستى له سهر ۴۰۴۵ ، به ندى قه بزه نوشته يى
 به تهمه ورتكه وه چاوى بزيه ته ناريدمر ، ده يه وئ
 بهزه هرى چاو نه و كيزه هه لكه نى وهدا به
 سهر دوشمنا . چرامير ناغاي ره نكيشه كه ده لين:
 پانكى چشكك به عوينه قلياى نى سـكردوو
 دووكه لى ته ندهى و تك باقه سمبلى لهم لاو
 نه و لاي سهر يه وه با دهى شه كينيتته وه .

پاشا که نه مه ده بینق نه لن شهرت بی مه یته و خه لاه
بکهم . نه کهر نیستا من رام بگردایه وانه مانه و
روویان کردو ته له شگری دوشمن و کسه رافه وه
نه بوایه من چیم بگردایه ؟

نینجا نه حمه د پاشا به هتواشی نه که ریته
دواوه و بانکک نه کا ته پالی شادی لن بدهن . تم
هزم وره زمه له دهسته سواره دا ده بینم فتح و
سه ر کوه تته

نه تاره چی ده ست نه کن به گرم و هووری ته پل ،
ناوازه ی ته پالی شادی به وفتنکی به یانی یه نه یداله
شانخ که قوو ، ده نکی نه دایه وه . که سه لیم به کک
کۆبی نه ده نکی تم ته پله نه بی و نه یناسن ته پالی
نه حمه د پاشایه و قمانی فته حه ، نه که ریته وه به خوی
و یازده سواره ی هاوین یه وه له سه ر ریذا نه وه ستن
، که ده بینق په راسته و نه حمه د پاشای برزایه تی
سه ری سوپ نه بینن له خوشیانا هیچ قین و کرژیه کی
فامیتن . . . که پاشا نه کانه راستیان هه موو که ردن

كەچىمى بۇ ئەكەن . پاشانەلى : ھەر ۈەك
پىشكەۋەن ياخوۋا مەيشە ھەر پىشكە تروپىن ، دەپرون
ئىۋە پىشدارن . ئىچە خۇ خىمەر بارە گامان لەكەل
نى يە ھە ۈۈ سەلتە سولەين بۇ ئىۋارە دەپنى يەك
سەلەف بىكەنە مەريوان . شەرقە لای مەردانە
بىرۇن لەپەقەي يەزدانەن . سەلیم بەك ئەم توۋماندە يە
ۈەرتە كرى ئاۋزە كى پىادىنىق ھە ۈۈ ئەيكەن بە
تۇز . تىن ئەپەپىر .

دەمى رۇژ ئاۋانزىك بە تۇردوۋ ئىران لەنەدىۋى
يۇسە دەخۇن . نىك بەپانكى شىۋان سوپاى بەپرو
دوای پاشاين سەرە تايران دەرتە كەۋى - ئارامكا
بۇ پدشا رىك ئەخەن كە شادادە بەزى و كەمى
مەندوۋ ئە ھەسپتەۋە ئەفەر مەۋى : بە سەلیم بىلەن
ئىمىشە ۈەمىۋانى ئەۋىن . فان وئالېكى تۇردوۋ پەيدا كا .
سەلیم بەكېش ئەلى : بەچاران - بەلام ئىستا لە
خاكى ئىراقىن راھۆرە سەمى ئىرانېش ئە ھە بە شەۋ
سەھات سى نان ئەخۇن . ئىمەش لەسەھات سىدا

هه موو نهرووو ده بهك به چئ دهه چئین .
 سه لیم بهك بازكك نه كاته نه كره مو نهروانن نه كره م
 دیارنی به ، خه بهر نه زانن نیوسه سات له وه پینش
 به پباده یی رۆیوه تاكرو هه ندی به دكك بلین خوی
 شار دۆتوه سه لیم بهكك اتج ده كا كه به ته نیا چو . كه
 چه ند و چوون روی و شوینی دوشمن تاتی هكاته وه .
 ساچه ئه ده قیقه به كی پنه ده چئ نه كره م نه كه پرتیه وه
 سه لیم بهكك لنی نه پرسن له كوون هووی ؟ نه كره م
 نه لئ خۆم چوم ده و ران ده وری تۆردوی تیران
 كه پام ههچ به خه یا المانیا به كه دوشمن بوونی بر و بیان
 تئ بكا ، هئ باكانه هه موو له نامه كك و به زمان .
 تنه سه لیم بهكك نه لئ براده ر من و قز نه ووه ل
 ئا و لیما نه چی له م له شكوه ده لنی و چی بكه ین ؟ .
 نه كره م ده لئ پاشا نه قه ماسه نو كته به كی فهرمووا
 شه و قه لای تیردی به . من واپه چاك نه زانم تا بهر
 له تیواره به و شیرزه ی نان و ئالیكن شتیکیان هئ
 بكه ین ، كه كه وتته نیوه شه نه كه و نه ناگاداری .

نیتھه درازدهو ته وان دوازده هزار بکھه ویتسه
 پرووناکی و بمان بینن لیمان فاترسن ، قاشه وه
 لبستا شیرزه پن فابخوا باتن بان هه لکه یق .
 سه لیم بهک ته به به سنه . ته کاو هیچ پاناوستن
 ته نیرن له نه قاره خانه دوانوه ته پل نه پینن ، به
 قه لپوزی زیندا دای ته به سنن ، سوار ته بن پرو
 ته که نه له شکری نیران . نه ختن له نارا امکای خویان
 دوور ته که ونه وه کانی و ناریکیان دیته پری ، ته کرم
 ته لن هادا به زین دست نویژنکی پاک بشویق و
 نویژیک بو خوا بکه یق و بیاری بینه وه . دانه به زن
 نویژته که ن واره خوا نه پارته وه و سوار ته بینه وه ، تنجا
 ته کرم پرو نه کانه سه لیم بهک و نه لن ؛ وریان
 له شه پردا پشه ی تو چوته ؟ شیر له چ چیکایه کسی
 دوشمن نه ده بیت ؟ سه لیم بهک ته لن من قانیسته
 شیرم له سه ری دوشمن داوه به لام بوچی نه پرسیت
 ته کرم ده لن ؛ ته مه وی کردار و کوشتار هان دیار
 بیت ، که واین من له سه ر شانی چهپ ته دم تما

کوشناری مهر دو و لامان در نه که ویت ، دواى
نمه دابهش نه بن به سار دوانزه قولو له دوانزه
لاوه گرمه ی ته پل و نه مره ی مهر دانو بانکی نامان
نامان تیکهل نه بن .

شهر ده سستی پی کرد

با چاری توان له مهر او هوریا به دا به چانه وه
خزمان بکه ری بنه وه سهر ته وسهر ده مه که نه کره م
به پاریز له پیرشویتی نوردووی نیران که راهوو .
له شاره زای نه و مه آپنده بوو له که ل نه وه شدا که
نزیك به قه لا نه بن له شو تیکه وه بر فیر رهك
نیمه ته توان نه که نه مهر یوان پیمان له زانن .
نیمه ش نه بن له نزیکه وه بر قین تا ده چینه بن
ده ستیان نه مان بین . چاری ته لا که خزی سه خته
به ری لای نیمه ش کزلی زرینبار گرتویه تی ، نه م
گزله ری ی نیمه ی به ستوو ، نه که ر بیتو پشت
به خرا ته وان بشکینین ری ی را کردنی نه وانیشی

تهنك كوردوووه . سهیری زات و نازییه تی مهردان
 بکن به دواوزه که سهوه چاویان له شکاندنی
 دوشمن بووه ، وقی : بو نیهه یهك رین په ناهاهیه
 نهویش (کولان) ه کولان ریگهیه که وه کوو
 کولانی (ایزه) تانه که یته بهر تهلآ نساتیبن .
 که که یشتیه داووشی زیربار له (یه نگیچه) وه په
 سهر (سیو) دالو تونکه تونکه ی بهر کولان دا
 بۆسه بخۆن . پشته کولان شاخیکه هیج بساوهر
 مه که که تهنان نه یان کر قبی ، له و کتوه له شکریان
 دامه زران دبی زور ستمه نیهه بتوانین تیپه رین
 ، تهنی هه موو لایه کمان و پاشینس که که یشته بهره
 وه بی دهنک و بی سهنک که هه ستمان نه که هی
 مۆاه بخۆین تاشو به سهرا دتی ، تهنو سا به ندهو
 نه کره و چوار سواری تر یهك درو سه سات له
 پش شه به یخووندا دوری زیربار بدهینه وه
 یه کتیکمان له (دولاش) و (تهی) یه وه دوو ههم
 له (به یزه) وه سنی ههم له (مووسهك) وه

چوارم له (دا-یران) هره نامادهین قا من
و نه کرم ده کهینه پستی کتوه که و پستیان اسی
نه گرین ، نه و سا که دهنگی ته پللی نیمه تان بیست و
نه عری نه کره متان مانه کوئی خزه له پشه وه به
تاو به پنی کولاندا له تاو چه رکی دوشمنه وه هر
هشتان مه لمت بهرن ، بدن به سه ریانا نه و
له شکره زور به یه که نار دویان ، نه سهر کتوه که بر
نه بن ، که نه م هر ایه بییان نایه نه شواره و . .
سه لیم به کت نم پراو ده ستوری زور لا پسند بوو .
هیچکار که سه ایم به کی به هر دانا بوو ، یو
خه تری هه لپژار دیوو پنی خزش بوو ، نه سه
ده ستوریان بووه + که به م په نکه دامه زرازیو
نه کرم و جوامیر ناغا که یه شته شونتی نه هر د ،
جوامیر ناغا دهنگی زور خزش بوو ، موناچا تیکی
به دهنگی بهرز خویشتد . نه کرم جوشی سه ند
و راست پیره ، سه رتاوزهنگی که نه عریه کی کیشا
به چاری دار و بهرد و شاخ و کتو دهنگی
دایه وه خورپه که و ته دلی ۱۹

نژردووهوه، نیمه وهك نیران قالی این [زه هره
 شكاف شدند] به لام زور داچله کین و په شوکان
 هاتن به یه کدا . نووشوینقه ی که نه کره م و چوامیر
 ناغا که یه شتونق له سه لیم به که وه تیر هاویزی
 دیور بون . سه لیم به که به سه ر سوار ی یه وه
 ناماده بوو . کوئی ی یو نه م نه عری مهردانه به
 کرتبوو ، که دهنگی نه کره می هاته کوئی هیتنا به
 هیواو هه لمهت . له خزشیانا نه ویش نه عری ته یه کی لینا
 مهردور سه دابه رامبه ره به که دهنگیان دایه وه وه ژده ی
 سه ر که وقتیان که یانده کوئی نه حمه د پاشا تنچا
 سه لیم به که دای له ته پل و کردی به که ردش .
 هر چند ناوزه نککی له نه سپه ره شی سق ته نککه
 دا نه هیتنا کوزره ی نه سپه و ته ته ی نالی پؤلای به ردی
 نه و شاخه ناکری لئ ده بووه وه ... پاشاش که نه مه ی
 بیست و بینی دوس به چن بانگی کرده نه تاره
 سخانو که په نایبته کره و خوشی سوار بوو تاروانی
 له پنش ده میه وه که سی نه دی ، بروسکه ی

چا خا شخه ئاى و لاخى سوارانى له ناوجهر كسى
سوپاي دوشمندادى . رووى كرده ئاسمان
پارايه وه وتر : خورايه ، شهري لابه لايه و نه وان
به سه رمه ، ها توون ، ده سكي رى دا ها وان توى .
خه ربك هوو به شوئيتيانا بچن نايبو و پياو
ماقروله كان نه يان ه پشت هاته سه ر كرده كه
كوئى كرت هه رله گانى سانانوه سه ده و رى
ئوره ووى ئيرانا كرمه ي ته پلى نه قاره خا نه ي
حزى و نه عره ي دوانزه سواره ي دى ، لاو كى شه رى
قاينغانى ده مان هاته كوئى ، بانكى كرده سوچجا
ده چر باشى به رمالى بو ه يتنا دا به زى سه رى نايه
سوچده وه ، تا قه نده كيشيكي چاك سه رى هه ل
نه برى ، كه سه رى به رز كرده وه هانكى كسه
باشچا وه ش و دارا فا ، كه ده نكى له شكر بده ن ،
رئى را كرده نى ئوره ووى ئيران بكرن ، شكاف
و خراپيش شكاف ، به شپرزهبى نازان روو بكه نه
كوئى ، باشچا وه ش ، سوپا سالارى نه و ده و ره

خالید به گن میره دی بو قه داره ی پاش چاوش
 له که ل شمشیری سه ایم به کدا هاوشانی ده کرد ،
 مه شهر بوو چارینک لای وارماوا ، په کافه یه ک
 به له سه ده پن ، خالید به ک هه ل ؛ کو تیتته سه
 په کانه و قه داره یه ک نه داله کازه ره ی پشتی له ژیر
 زکیه وه دیته دهرن . . . نه و نه داره یه ی
 هه لکیشا که و ته بهر له شکر پانکی کود کو پینه سه
 شه وینکه و نیمه شه و له و پژوهه که خوائهم خاکه ی
 ناهه ریده () گوردوه تا نیمه پژوهه پانکی
 قری وای قیا نه کراوه ، سه ر-نای سه رروشتی
 کورد هشتا نازایه کی وای قیا نه نو سه راره ،
 سه لاجه دین به نوردوو سوپاوه ، نینجا سه ر-
 که و نینکی وای پژوهه و توه ، نیمه هوا فزه سوارمان
 نه م نوردوو ی پیچایه وه ، هه رچاند تا نه م قه نده
 کیشه قسمت به شی نیمه ی تی نه خستوووه ، به لام
 واقوره ی چاک که و ته بهر نیمه ، فیدای ده ست و
 شمشیر و شانو باهروی دلیرتان بم به خوا نه زمانم

زور کفتی ریکهن ویهک
 سه لافو سه رده له لافو لالانهوه
 تیه رز که یشتونه ته تیره و ماندوو برسین ، به لام
 غهرت نه مانه له بیر نه بانه وه ، شه پوورچی ..
 دهی نپدای که ره ناکه ت هم پتیکه وه ، پتیکه وه
 ، کوره که ل ا وارزیم دوام که ون . نه مهی وت
 و ناوزه نکی پیا هیتا .. نینجا غولنولهی ته پل و
 کورهی قه ناره تیکه ل به نالهی (سه رده رکه و مال
 و سپاره) بوو .. به راستی سواره ی به به نه و
 شه وه کاریکیان کرد نیتاش به داستان
 نه یکیرانه وه .

جه نگی جه نگی

جاری له اشچارهش و سوپا که ری ین ، شوین سه لیم
 به کک و پتینج سواره که ی ره فیکیان که ویسن ،

به کسر له بهینی گولان و کیره که وه پزانه ناو
 سوپای تیرانه وه مهرچی پیای کار ناسادی
 تیران بوو له وتور به وه بوو . سلیم بهک وایزان
 که تنی هه لکردن ره بهر نه دن و نه شکین ،
 به لام وانه بوو ، چاری نه و راسته له شکره وه
 قولآخه می ناسی سر بهک نیشته وو ، پاره گاو
 قهرار گایان به ناساقی به چی نه ده همیشه ،
 نه یانزانی نه کهر پراکهن خراپتریان به سهره دینت
 ، به راستی به لن بوو دوانه ، شهریکی نازایان
 کرد ، به لام به زم و به زمی سلیم بهک له وانه
 نه بوو بهک پرتوه . تاغای زهنگه نه که نوکته بازوبن
 خه م بوو کرد به کالته و وتی :

هه رایه کوپ گهل ! تاریکه شه وه

هه نجه گئی پلاو وانه پیش شه وه

سلیم بهک بن نختیار پینکهنی وتی :

هه را به کوپ گهل پانه وانیمه

پئی پاکه وه گهن نه و جه وانیمه

واهله تيان برد ياران به ده سسته
 شياخ و كيو له ژير پي يانا په سسته
 له كهل نه مه شدا دوشمن ته واو سه غله تي كرد پروون و
 رتي لي په سته پروون ، چاريان نه ما ك. و تنه
 رايه له و به شمشير پا كزيان نه دا . . . سه ليم
 به ك كه له پيشدا به بن ايكدانه وه دوشمنی به سو ك
 زانپوو ، بن په روا هلی كوتايه ناويان ، له ستي
 جينو بريندار پرووو ، سه رشافي چه پيو لای رانی
 بروينه كافيان كه م پروو ، په لام قولي راستی
 كوپالتيكي تر همه ته نی بهر كه وتبو ، تاده مات سارد
 نه بووه وه ، ساخواو راستان سوو كه سه واری
 وه شه هين كه بکه ویته ناو قازو قولنكه وه
 له بهر ابريه وه دهر كه وت به دوو لادا سوار پياده
 ترميني له خوینی خوی و دوشمنیا سوو پروو
 چريكه به کی شه مینی كره برينداری و مانده ویتی و
 خفه تباری سه ليم به ك نه ما ، تو معز نه مه
 چوايتر ناغای په نكيغه بوو كه له كهل نه كره صا

اهو سهرهوه دهست نه کهن بهدردان و تن فکریت
نه کرم مهر ههولی نهوه بهتی لهچندا بکوژریو
کوشتاری دیارین خزنه م شهرش شهره شله ژانندن
لهشکرشکاندنه ، راهه سقان کالک ناگری . بانک
له کانه کرم بهس بکوژه سه ایم بهک له ته هلو که دایه
نه کرم کوئی نادان ، ناچار خوی تپس لهشکر
تهدپی ، نهوه بوو که بیه سه ایم بهک . هلام
تهویش زور بریندار بوو .

[نه کبر نهوه که دوشمن شکاو جوامیر ناغاهات
بهسهر سواریهوه که من بهه سینه وه نه ندهیه کی بو
تن نه کهن که بهسهر سواریهوه بیکژی ، نه فسی
له ته نده که نه داو دوو که له بر بنیه وه دیته دهزی)
نیجا که جوامیر ناغا تپه پری و نه کرم سه ایه ره ،
که من هژی ها ته وه بهر خوی ، نه وپش دوا به دوا
جوامیر ناغا قاوی دا ، که بشته به ره وه ، زور بهی
سو پای تیران و چه نکهی لهشکر یان به چارتی وره
بهر نه دن ته لین له دوا ره که سمان نه ها وه که نه م سو ارانه

كه يهفته يه ك ناچار نه وانيش رووده كه نه قوت نهى سهر
 كيره كه و خه يمه ، خه ركاو باره كا نان و خواتى پوخت
 و ته يه به چى ديلن جو امير ناغاه ، سه ليم به كك ده آيت :
 سه ليم من تو م خسته ، نه م ده ريا ، له شكره وه زور
 به شيمانم ، به لام به كه سى ترما رانه دى ، هه تا
 به خنر شما . تو خوا راستم پن بلن برينه كانت
 چون ؟ ته ترسم زور بريندار بن ناخ نه و جوانى
 و تازايه تى غور ديتن ، تو نه ده بو ايه هيتنه بهى
 په رواى و دوشمن به سو كى بيشى ، سو يفتدم به
 خوا مه رديو دلاوه ريه كم له م نزر دووه دادى خه نيمى
 هار درانزه سواره كه هوون ، به لام نه م شه به بخونه
 يان به بيرا نه هاتبو ، كاس نهى بيسته ووه شه به
 بخون سهر له نيواره ، راستيه كه يشى نه مه به
 تيمه لن بره و هووين ، سو ينده كهى كه له سهر
 ده ستى مبرى سوو و خوار دمان نيمه مى شيت
 كر ده و سهر نزر دووى نيران ده چو ويى ،
 خه ياله كه مان هه ينى مويان هه نيرانيان هوو تو خوا

لینگى بده نه وه دوانزه سوارو دوانزه هزار
 کەس . ئەمە شیمەری شانامە نەبێ چى یە ؟
 پیاو کە فزیک بە مەرگ بوو و دەلى پاك نەبى
 ، لەخوا پارامه وه سه لیم نه کوژی ، جوامیرى
 له بهر کە پى ، چونکە من تۆم له ته هلو کە دا نه دى
 و ته رهش من هیتامه پيش تۆ . سه لیم سى
 ته نکه یه کى قرنا بینه وه به لام جوامیر زۆره .
 توخوا سه لیم چى به برازا ۰۰۰ کەت هلیم ؟
 ته کەر نه کە وتایه سه سه و دای ره وه به پرنگ سو
 پینگى بهانایه ته مه يدان نینه هزج قووشى ئهم
 ته هلو کە یه نه ماتین و بوچى شبتانه خزمان
 نه خسته ناو شه مى نه هه نکه وه ؟ ته لێن چه سارهت
 له شیتیه وه په يدانه بى ، ته پرۆ ته کەر پاشا به
 سیاست نیداره ی له کهل رۆم و عه جه مئا به کردایه
 بوچى هه رۆژه له لایه کيان وه له شکرمان ده ماته
 سه ؟ !

هیشتا بریتی شه رى وه زه رى به خدادمان ساریژ

نه پوره وانه چارهش لهشم هوه به بیژنک،
خوا بکا سه لیم سه لیم بن سه لیم به گک نه لئ :
چو امیر ، کاک چو امیر ، هیزی نه ژنوه مه ناوی
چهر کم نه وه تو نیت که نه وه بلای له شه پدایش ،
هوارمی نه ورم قی به زور به ویم ، به لام تاده مرم
به ده نکی نه حمه دی پر ازام ده کم که نیمه ای
هیتایه سر نه وقینه ی به دوانز سوار پروممان
کرده دوانزه هزار کهس نه دستانیکه ناوی
کرد زیندوو نه کاته وه ، نه کهر راستت نه وئی
نیمه نه مه مان هژ ناموس و پاریزکاری خاکمان
کردوه ، نه کهر به مرین له دای به تاهه نه ژین .
نه خاکه که سر وشتیان له وروه دایکی نیمه به
و نیشتمانانه ، نه کهر فیدا کاریه کی بو نه کهین
که لکی چیمان پتوه به .

جاری بامه وایکی پاشا و له شکر بزانیان نایا
باش چارهش به خوی و قه دار به وه پروی کردوته
کوت ؟ . . بو فیل پلاوی سه دری دیته لو تسم تو

بلیقی خویان نه یان رشتین چونکه به اینمان به
پاشا داوه له سه ر ناز و خوانی تیران میوانمان بی
ته که راستت دهون من له سه ر تم برینستاریه
و ماندویتی به دا ته که ر ته و نان و چیشته م له سه
دهست به چن دهستم هیچ ناکرئ ، دلنیام که
پاشا ساغه و ناکای به شکستی له شکری تیران
له سه و باشچاوه شی به له شکره وه ، خستوده ته شوینی
شکسته توخرا بامقیش سه رن له ناش په زخانه
بدهم دلم توقره ناکرئ **Kurd Arshiv**
جوامیر ناغا پیکه ن و وتی : ناچه قیان ئی به
تهم خه لکه پیت تهان چایسه ، به لام به به ختم
که زه بقیشت هه به ، و به زینیش با به هه له سه - پرئ
به لای خۆت و نه و سنیه وه من ناتوانم ته چم به پئ
و شوینی پاشاوه ، وه ک تۆ دآت به س سه دری
ناسره وئ مقیش چه رکم به سه دری (سنکی)
کورده نارام ناکرئ ئینجا لیکه چیا بوونسه وه
سه لیم به کک به چیه تخانه و جوامیر ناغا به پدهتی

هه واناوهی کتلیب

لهشكري پاشاي ، نيمهش باادوي = ايلي-
بهك بگوين
لهشريتيكي په نادا (۳) خيزه تي كه وړه ي چوار
نه ستون مه لداوه .

شكستې دوشمن و گه پراڼه وه

سه ايم بهك كه زاني نان و خوان له جني
خزي ماوه نه رږاوه تنجا خزي له راسته خزي
ته وبق بووه و و تي : ياران پاشا كه وا ميوانه
ديار ني يه ، لهشكر تيك چراوه ، جوامير به
برينداری كه و ته پتوشوي تي لهشكر . له شوي سن
نهوس به كاسه و كه وچكه وه ده كه پرم ده ست به
چي كه پرايه وه . له رله خزيه وه داي له ته بل ،
زوري پن نه چوو نه كرم په يندا بوو سه ايم بهك
— ما نه كرم چي يه ؟

تاغام ته نكانه ي چاك هم ده مه يه ، هرچنه
لهشكر شكاهه باشچاوهش سر شكسته نيستوه ،

به لأم نهوانه‌ی له پيش باشچاوش و له شكري
 نيمه و نه كه من هيندستا زير به‌ی له شکر له
 داسيران و نه سترازا ، ماره قهوه ، نه مانه نه کهر
 بتت و هچو و این سواره‌ی نيمه ده که ونه ناو پراستی
 دور له شکره ووه و که بزانی که مینو به انگر نه
 قهوه مهرو به نچمان بن هووده نه روا ، نیتا
 ن شاره زانیم و نیپی خوشمان لیک به پراوین
 نه کهر من چوار سواری ارمان به دوزیایه نه و
 به کهر هوه نه رای نه پل به ارمان له ده سته‌ی دوایی
 له شكري نیران که له کتیه بوونه ووه دوا
 به دوا‌ی شکسته‌ی خویان نه روقن بکر تابه
 بهمان خسته تابه روقن ریئی « مووسه ک » نه م
 تر سه مان نه ده ما به لأم هون و توچی بکه من
 سه لیم به کت و تی : راست نه کهه‌ی پاچار
 هردو کهمان له ته پل به ده من و رو به کهینه پيش
 شکسته‌ی دووایی ، نه کهرم هر چه نده نه مای
 به شیتی زانی . به لأم ناچار سه ره پینچی نه کرد

سار هیتتا دور در وقت بیستون تیمه سوار کی
 هله لواردی قزچاق بیده ننگ و بن س ه ننگ له
 دوایانه وه ده کسا ، نزیك که قنه وه - ه ! بی به کک
 که پرایه وه قنی خورین ، که لئ یان ووردی ووه
 رلوسنا تاپاشا که بشته به ره وه یانگی کرد
 مامه نژی ؟ ماوی ؟ ستایم به کک دل و چاری
 به جاری پروون به وه و قی : به لئ ساغم قوربان
 جاری شویتم که وه ، پاشایش نه پورسی بق کون
 که که بشتن ، نیتتر خوا هزی ریک استن درای
 له شکری غیر انیان لیک پچرا اند تاپیت موصه ک .
 تینجاله سه ریازنه زین که رافا و شوین له شه ککا
 له ریکا زولال تاغیا به بدو بوو ، پاشا ناردی
 به شوین باشچاره شا که یکم پرتنه وه قیتتر له سه ریان
 نه رواو فرموریشی ته پانی به از که شت لیده ن
 خویشیان هاتنه اوخه به و باره گای به چن ماروه وه
 دانه زین . پاشا له پانی به می روتش و شادمان
 بن ، دلته نکو سات و مه لول دایشتوو له کهل

وارده به دهرده که رت دلی راده چهنی و سه وائی
جو امیر ناغای ده پرسی . پرووی کرده سه ایم
به کک و وتی :

مامه تو جو امیر ناغات چزن دهی ؟ ده رسم
خوانه کرده جو امیر مان اهدس بچی ! به خوا
سویند نه خرم جو امیر به سه ووه له شکرو که سرو
کاری ناکزرمه وه . سه ایم به کک « به کالته وه »
سایه خوا پاشا شوکور برینه کانی نه وانه یه که قه ژی
تو نه ته وی نه کورژری یو و به مهرگی خو مان به رین
به خوا نیمه نه مانه وی له م نه به رده دا به رین تا
له دلی میله هت و ته ریضا بزین .

« گوتایینی »

نیمه شهری « دولوزه سواره » مان تا نسیره
هیناو بی پلاو خوار دن که راینه وه زور پین خوش حال م
که هم داستانه میله ته که م خوا به رمنی نخست
که به ونوسنه وه و نه و قاو بانکک و ناو و نیشانه یان
زیندوو بکه مه وه .

بەرھەم و بااۆ كراوھ كانى
[كاكەى فەللاخ]

لە سالى ۱۹۶۲ ۋە تاسەرەتاي ۱۹۸۳

۱ — بەرھەمە چاپ كراوھ كانى خۆى :

۱ — سۆزى دەروون — شىعر — ۱۹۶۲

۲ — چرۆ — شىعر بۆ مندال — ۱۹۶۵

۳ — ئەكەل شە پۆلە كاندال — شىعر — ۱۹۶۷

۴ — شىرى ساختە — شىعر بۆ مندال — ۱۹۶۸

۵ — چىكەو كۆشە كان — شىعر بۆ مندال —

دووچار چاپ كراوھ — ۱۹۷۸ — ۱۹۸۰

۶ — ئۆدىيى پاشا — شانۆ كەرىيە — كىردوويەتى

بە كوردى — ۱۹۸۰

۷ — كاروانى شىمىرى نىئى كوردى —

ئىكۆلئىنەۋەى تەدەبىيە — ۱۹۷۹ — ۱۹۸۰

۸ — دىرانى كاكەى فەللاخ — ۱۹۸۰

۹ — چۆلە كە بچىكۆلە كە — كىردوويەتى — ۱۹۸۰

كوردى — ۱۹۸۱

۲ بلاو ڪراوه ڪاٺي :

- ۱۰ - سروود بڙو ڌرتا پيان - ۱۹۶۸
- ۱۱ - پهنده ڪاٺي پيره ميٽر - بهرگي يه ڪم
- دوو چار چاپ ڪراوه ۱۹۶۹ - ۱۹۸۲
- ۱۲ - پهنده ڪاٺي پيره ميٽر - بهرگي دوووم - ۱۹۶۹
- ۱۳ - - - - - سن يوم ۱۹۷۲
- ۱۴ - - - - - چوانه م - ۱۹۸۰
- ۱۵ - مهوله وي - ڪڙريني پيره ميٽر - ۱۹۶۵
- ۱۶ - روهاعياتي خه پيام - ڪڙريني - سهلام
- دوو چار چاپ ڪراوه - ۱۹۶۷ - ۱۹۸۰
- ۱۷ چوارينه ڪاٺي نه خه هي - ڪڙريني سهلام - ۱۹۶۹
- ۱۸ - ڪالتهو ڪهپ - پيره ميٽر - ۱۹۷۰
- ۱۹ - م - م - وزين - ۱۹۶۸
- ۲۰ - ڪه مانجه ژهن - - - ۱۹۷۹
- ۲۱ - گه چومهنئي نه ديواني گورد - نه مين نه يقتي - ۱۹۸۲
- ۲۲ - دوانزه - وارهي مهريوان - پيره ميٽر - ۱۹۸۲

له کتبخانهی نیهتمانیداله به غذاژماره ۴۰۸۵ ی
سالی ۱۹۸۳ ی در اوته تی

به [۲۰۰] فلسه

چاپخانهی کاکه ی فدللاج [ت ۲۸۶۰۰]
سایمانی شه قاسمی پیره میزد